

Annelie Hollo

Finnungen

Kampen om ett krigsbarn

Annelie Hollo

Finnungen

Kampen om ett krigsbarn

© 2025 Annelie Hollo

Layout, omslagsdesign och färgbilder: Sirkka Leppänen
Svartvita bilder: Hemarkiv

Förlag: BoD · Books on Demand,
Mannerheimvägen 12 B, 00100 Helsingfors, bod@bod.fi
Tryckeri: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273,
22763 Hamburg, Tyskland

ISBN: 978-952-80-9668-9

Innehåll

<i>Till läsaren</i>	7
Min familj i Finland	9
Min familj i Sverige	15
Torsås.....	17
Öland	20
Början på ett nytt liv	36
Efterdyningar från 50-talet	45
Skolan börjar	54
Vi vräks från Kottby	60
Mammas sjukdom och död.....	69
Från Finland till Tyskland.....	76
Ett eget rum i Kottby	82
Sommararbete och resor	95
Studenten	101
Jag slår rot i Sverige	108
Ett eget hem.....	120
Återklang från Öland.....	125
<i>Tack</i>	129

Till läsaren

Jag har under många års tid blivit uppmanad att nedteckna mina minnen från min tid som krigsbarn och fosterbarn i Sverige. Men det var först när min barndomsvän och före detta granne bad mig om det som jag fattade pennan. Hon höll på att samla minnen om den gata i Finland som vi båda föddes på varför hon fann det lämpligt att jag, förutom mina minnen från gatan, även beskrev min tid som krigsbarn och fosterbarn, vilket jag nappade på.

Först var jag motvillig till att beskriva mitt födelsehem eftersom jag också har obehagliga minnen från huset. Jag bodde i huset under tre skeden. Det första skedet minns jag inte alls eftersom jag skickades till Sverige som krigsbarn när jag var ett och ett halvt år gammal. När jag som nästan sjuåring kidnappades från Sverige till Finland hade jag ingen kännedom om mina föräldrar eller min bror. Jag lärde mig dock att älska min mamma, men min pappa kunde jag inte acceptera. Jag trivdes inte i huset, särskilt inte i det tredje skedet, då min mamma inte längre fanns i livet.

Mina egna föräldrar och fosterföräldrar bedrev en seg kamp om vårdsnaden om mig. När båda föräldraparen skilde sig fortsatte kampen dem sinsemellan. Själv längtade jag tillbaka till Sverige. Men jag fick i Finland goda vänner som jag gärna berättar om. Jag berättar även hur jag hamnade i Sverige och förblev här.

Den här boken baserar sig på mina minnesbilder från de olika skedena, samt på brevväxling mellan båda mina föräldrapar, myndigheter och med mig. Tyvärr återstår endast fragment av den brevväxling som skett i kampen om vårdsnaden om mig.

Stockholm, 30.3.2025

Annelie Hollo

Min familj i Finland

Mina föräldrar Arvo Hollo (f. 1904) och min mor Margot Hollo (f. Leitgeb, 1913) var de första ägarna av huset på Askolavägen sju. Huset byggdes av byggmästare Back som byggde flera hus inom området. Askolavägen är belägen i Kottby nära järnvägens norra stambana, ungefär sju kilometer från Helsingfors centrum.

Till familjen hörde också min bror Hans, kallad Hasse, som vid inflyttningen var ett par år gammal. Han föddes 1937 i stadsdelen Herman dit mina föräldrar flyttade när de gifte sig. De hyrde ut den övre våningen i huset på Askolavägen till min mors väninna friherrinnan Dolores Silfverhjelm, som flyttade dit med sin mor och son Thorolf. Vänskapen mellan min mor och fru Silfverhjelm bröts senare efter en fest hos mina föräldrar då fru Silfverhjelm hade börjat dansa på bordet. Det fann min mor helt opassande.

Både min mor och far var en gång friluftsmänniskor. Båda tyckte om orientering och far var fågelskådare och idkade skidskytte, i vilket han vann många medaljer. Min mor red, spelade tennis och paddlade. Hon hade en egen kanot, med vilken hon bland annat paddlade ensam till Åland. På Åland träffade hon också min far för första gången. Min mor var revisor inom Helsingfors Segelsällskap. Båda mina föräldrar var musikaliska, far spelade mandolin och mor piano. Min mor hade lärt sig spela piano av sin mormor, Ellen Kolström (f. Brander), som sedan hon blev änka gav lektioner i piano- och orgelspel. Hon komponerade också.

Min finska familj: Hasse, far, jag och mor.

När bomberna slog ned över Finland under andra världskriget skickades omkring 70 000 barn till Sverige. Ett av dem var Annelie - så liten att hon inte mindes sitt hem eller sin familj. Hennes svenska fosterföräldrar gav henne trygghet och kärlek och vägrade lämna ifrån sig henne, trots moderns upprepade försök att hämta hem sitt barn efter kriget.

Först efter fem år lyckades mostern föra Annelie tillbaka till Helsingfors. Men hemkomsten blev inte ett lyckligt slut, utan början på en smärtsam dragkamp mellan två världar, två familjer och två kulturer. Barnets lojalitet slets åt olika håll, och vuxenvärldens konflikter kastade långa skuggor över hennes uppväxt.

Annelie Hollos bok är en gripande och personlig berättelse om förlust, tillhörighet och överlevnad, men också om hur minnen från barndomen kan ligga gömda i låsta skrin tills vi blir gamla nog att öppna dem.